

Bài Học Cho Tập Cận Bình: “Tiền” Không Giải Quyết Được Mọi Vấn Đề

Nguyễn Cao Quyền

Nhìn vào chiến tranh thương mại Mỹ-Trung ta thấy gì? Khi ông Trump lúc đầu tiên tuyên bố thu thuế 5 tỷ USD đánh vào hàng Trung Quốc, Tập Cận Bình dường như không thèm để ý. Sau đó khi ông Trump tuyên bố đánh thuế 200 tỷ USD thì người Âu Châu cười thầm và Tập Cận Bình bắt đầu suy nghĩ. Tới khi ông Trump tuyên bố sẽ thu thuế 500 tỷ USD thì Tập Cận Bình xanh mặt và trong đảng CSTQ nhiều người đứng ngồi không yên. Đến bây giờ ai cũng thấy là Tập Cận Bình đã thua cuộc chiến và không thể quay ngược lại được.

Nhiều người Trung Hoa đặt câu hỏi Tập Cận Bình sẽ kết thúc sự lãnh đạo của mình theo mô hình nào: mô hình Hoa Quốc Phong (hạ bệ) hay mô hình tứ nhân bang (ở tù) hoặc theo mô hình Lưu Thiếu Kỳ (chết trong tù). Dự luận bên Trung Hoa cho rằng nếu Tập Cận Bình chịu tự phê và thừa nhận tội lỗi thì may ra có thể cứu được mạng sống của mình và của gia đình mình, nếu không thì sẽ chết mà không có chỗ chôn.

Vậy Tập Cận Bình đại dột và ngu muội ở chỗ nào? Ông ta đại dột và không sáng suốt ở chỗ quá tự tin. Cho mình luôn luôn là đúng nhưng thật ra là thiếu bản lĩnh cần thiết. Cơ quan tuyên truyền của ông ta đang khoe khoang khoác lác. Bản thân ông ta tự cho mình đã có kinh nghiệm đối phó với các chính trị gia Mỹ trong nhiều năm và cái đó là một vũ khí tự vệ nhiệm màu.

Tập Cận Bình thực sự nghĩ rằng “dân chủ” chỉ là giả tạo và chỉ có “tiền” mới có thể giải quyết được mọi vấn đề. Hấn tin vào sự giàu có của Trung Quốc nên đã rơi vào một tình huống khó giải quyết. Hấn thích gần người xấu và xa lánh người tốt. Hấn là người khoái được tầng bóc và hoàn toàn tự tin có thể đủ sức chống lại Trump. Sau đây là 4 chiêu độc mà Tập đã tung ra để cố hạ tổng thống Hoa Kỳ:

- Chiêu thứ nhất là liên minh với Âu Châu để khắc chế Mỹ. Nhưng về vấn đề này ông Trump đã nhanh hơn. Trước 2 ngày, Trump đã thỏa thuận về thuế quan liên minh với EU và kết quả là các nền kinh tế chủ chốt của phương Tây đã giáng cho Tập một cú đấm bạt ngựa.
- Chiêu thứ hai là tập trung đánh vào những kho phiếu bầu cho ông Trump, tức là nông dân ở miền Trung và miền Tây nước Mỹ. Tuy nhiên đa số nông dân ở các vùng này, dù phải chịu tổn thất, vẫn biểu lộ thái độ ủng hộ ông Trump. Gần đây ông Trump đã bồi thường cho họ 12 tỷ USD. Cho nên chiêu thứ hai này của Bắc Kinh đã hoàn toàn thất bại.
- Chiêu thứ ba là trả tiền nhiều học giả để họ lên tiếng nhưng cũng không có kết quả gì. Mức độ tin cậy của những học giả này đã bị hạ thấp và nhân tâm người Mỹ vẫn được ổn định. Trung Quốc thì “mất cả chì lẫn chài”.
- Chiêu thứ tư là phá giá đồng “nhân dân tệ” để đối kháng lại với các mức thuế của Mỹ. Đây có thể nói là chiêu xấu nhất. Lạm phát, đầu tiên, sẽ làm tổn hại đến người dân trong nước, làm cho vốn trong nước chạy ra nước ngoài và đầu tư bị ngưng trệ. Điều này sẽ làm cho kinh tế của Trung Quốc gặp khó khăn nhiều hơn nữa.

Cuối cùng chúng ta thấy gì? Trung Quốc đã thua trong cuộc thương chiến này. Khi 50 tỷ USD thuế quan lúc đầu Mỹ đưa ra mà Bắc Kinh khôn khéo chấp thuận thì lúc đó tổn thất của Bắc Kinh chỉ là mất đi khối thặng dư thương mại. Vì “coi Trời bằng vung” nên Bắc Kinh mới phải đi vào con đường vất vả như ta thấy hiện nay.

Nội bộ Trung Quốc nứt rạn

Cuộc chiến thương mại với Mỹ đang gây ra các vụ mâu thuẫn trong nội bộ Trung Quốc. Nhiều người nói rằng chủ nghĩa dân tộc thái quá của Trung Quốc đã dẫn đến hành động leo thang chính trị thương mại với Mỹ. Chính sách kinh tế quá cứng rắn của Trung Quốc đã làm lộ ra những vết nứt trong nội bộ Trung Quốc hiện nay. Nhiều học giả cho rằng Trung Quốc đã đánh giá sai tình hình. Trong đầu năm nay Trung Quốc nghĩ rằng mình đã đạt được thỏa thuận với Washington để tránh một cuộc chiến thương mại nhưng đã bị bất ngờ khi chính quyền Trump đi ngược lại thỏa thuận đó.

Dưới thời ông Tập Cận Bình các quan chức Trung Nam Hải phần đông tin rằng Trung Quốc đã đạt được quyền lực quốc gia toàn diện. Nhưng vào những ngày gần đây thì sự tin tưởng nói trên đã bị sụp đổ. Người ta đổ lỗi cho Tập Cận Bình và các quan chức trong Trung Nam Hải là đã thổi phồng và phóng đại sức mạnh kinh tế, kỹ thuật và quân sự “tương đối” của Trung Quốc. Nhiều nhà chính trị Trung Hoa nhắc nhở Tập Cận Bình rằng ông đã quên lời căn dặn của Đảng Tiểu Bình là phải “âm thầm phát triển” thì mới có thể thành công chứ không nên huyênh hoang khoác lác vì làm như thế sẽ thu hút sự chú ý bên ngoài và bị theo dõi sát sao.

“Một vành đai một con đường” không liên quan gì đến mậu dịch như ông Trump đã từng nói. Và ông Trump cũng nhắc đi nhắc lại nhiều lần là ông không muốn có kế hoạch này. Lời tuyên bố đó cho thấy bước tiếp theo của Mỹ là ra tay hạn chế không gian kinh tế và mậu dịch của Trung Quốc. Tháng 4/2018 ông Trump từng viết trên twitter của ông rằng: “Tập Cận Bình và tôi mãi mãi là bạn tốt”. Tuy nhiên chỉ mấy tháng sau là tình hình đã khác hẳn. Ngày nay mối quan hệ giữa hai nhà lãnh đạo đã xấu đi tới mức không ai ngờ tới./.